

Operation nødstedte småkravl

Søren Tolsgaard & Lars Skipper

Operation nødstedte småkravl I Søren Tolsgaard

I forbindelse med naturovervågning af insekter for Faurskov Kommune i foråret 2009 (Morten D.D. Hansen 2009, in press) passerede jeg flere gange en stor og dyb færister (længde >2 m, bredde >1 m, dybde >1 m) ved indkørslen til engene nordvest for Pøt Mølle.

På et tidspunkt bemærkede jeg, at der sad nogle frøer i bunden af færisteren imellem et virvar af sten og brædder, og ved nærmere øjesyn viste det sig, at der udover ca. 20-30 padder (brune frøer og skrubtudser) befandt sig et meget stort antal skovskarnbasser dernede.

Frøer og tudser i bunden af færisteren.
Foto: Søren Tolsgaard

Mens frøerne og tudserne sad passivt hen (flere af dem var tydeligt afkræftede), forsøgte mange af skarnbasserne at kravle op ad færisterens lodrette betonvægge, hvilket stort set var forgæves, idet de faldt ned igen, inden de var nået ret højt op.

Bevæbnet med et langt fiskenet lykkedes det at fange alle frøerne og tudserne op, og de blev derpå sluppet fri ude på engen i god afstand fra færisteren. Flere af dem kvækkede højlydt, imens de spredte sig i alle retninger.

Skarnbasserne udgjorde et større problem, idet det ville være uoverkommeligt at bjerge så mange. Ligeledes var det et problem, at færisteren nok snart igen ville blive fyldt med småkravl, og derfor blev der tænkt lidt nøjere over, om der kunne være en mulighed for at forebygge, at situationen kunne gentage sig.

Resultatet blev, at et læs småsten (diameter 2-4 cm) blev fragtet til Pøt Mølle i samarbejde med skovvæsenet i Frijsenborgskovene. Småstenene blev derpå skovlet ned i færisteren, således at de kom til at udgøre en skråning omtrent op til randen på den side af risten, der vender bort fra indhegningen (idet skråningen herved ikke frister de indhegnede dyr til at gå ud på risten).

Et udvalg af de evakuerede padder fra kælderskakten, Gl. Laven.
Foto: Lars Skipper.

Da jeg et par dage senere kom forbi igen, var det faktisk lykkedes for alle skarnbasserne at kravle op af skråningen, der var ingen tilbage og siden har der (så vidt jeg har kunnet konstatere) ikke været noget at komme efter på bunden af færysten. Det er ikke ualmindeligt at komme over færister, skakter, dybe huller eller andre "frilandsfælder", hvor strejfende frøer og andet småkravl er udsat for en kummerlig skæbne. Og det er ofte ganske overkommeligt at afhjælpe problemet, hvis man ofrer lidt opmærksomhed på sagen.

Operation nødstedte småkravl II Lars Skipper

Det er en forårsdag i marts. Lokalteten er en børnehave i Gl. Laven med udsigt til Himmelbjerget - nærmere betegnet kælderskakten til værkstedet og depotet. Hvert år ved denne tid, drages børnene af de visne blade og den fugtige jord, der er blæst herved i løbet af vinteren.

Grunden er, at kælderhalsen virker som en kæmpe pitfall-fælde for padder, der har overvintret i umiddelbar nærhed og på deres vej mod det fine lille vandhul ca. 100 meter i retning mod Himmelbjerget dumper herved. En redningsaktion blev sat i sving og åbenbarede ikke mindre end fire forskellige paddearter – skrubbtudse, butsnudet frø samt lille og stor vandsalamander. Dyrene blev nænsomt lukket ud i vandhullet og blev lidt senere på sæsonen vekslet til en lille håndfuld frøæg.

Kontakt forfatterne

Søren Tolsgaard
E-mail: stolsgaard@gmail.com

Lars Skipper
E-mail: lars@gejrfuglen.dk